

Re-evaluating Spartiate life: a grassroots perspective

My talk will examine the everyday lives of the adult male citizens of classical Sparta, the Spartiates, approaching the subject from a new perspective that swims against the tide of previous approaches, ancient and modern. Traditional approaches have typically viewed Spartiate life from the top down: in antiquity from the perspective of Sparta's legendary lawgiver Lykourgos; in recent scholarship from that of the 'Spartan state'. In contrast, I will attempt to view Spartiate life from the standpoint of Spartan citizens. I will argue that their way of life was created through collective action, including through pressure from poorer Spartiates. I will also argue against the standard view that the Spartiates' lives were closely controlled by the state. Instead, I will argue that Spartiate life was comparatively unregulated and that the enforcement of social norms largely depended on informal control by the citizens themselves. Finally, focusing on the diverse range of groups and gatherings (*koinōniai*) in which Spartiates participated, I will argue that their everyday lives were highly variegated; that multiplicity of these *koinōniai* led to a diffusion of centralised control; and that the self-regulating character of many *koinōniai* provided citizens, especially wealthy ones, with scope to shape and even to alter the character of Spartiate life.

Short bio

Stephen Hodkinson is Emeritus Professor of Ancient History at the University of Nottingham and Director Emeritus of its Centre for Spartan and Peloponnesian Studies. He is author of multiple studies on Spartan society and its modern reception, especially *Property and Wealth in Classical Sparta* (2000). As co-organiser of the International Sparta Seminar, he has published several edited volumes including *Sparta: Comparative Approaches* (2009) and *Sparta in Modern Thought* (2012). He was also historical adviser to Kieron Gillen's graphic novel *Three* (Image Comics 2014) set in fourth-century Sparta. In 2010 he was awarded Honorary Citizenship of modern Sparta for his contributions to the global understanding of ancient Sparta.

Τίτλος ομιλίας: Επανεξετάζοντας τον Σπαρτιατικό βίο: η οπτική από τα κάτω

Η ομιλία θα εξετάσει την καθημερινότητα των ενήλικων ανδρών πολιτών της κλασικής Σπάρτης, προσεγγίζοντας το θέμα από μια νέα οπτική γωνία που είναι σε αντίθεση με προηγούμενες προσεγγίσεις τόσο αρχαίων, όσο και σύγχρονων συγγραφέων. Οι παραδοσιακές προσεγγίσεις έχουν τυπικά δει τη Σπαρτιατική ζωή από πάνω προς τα κάτω: στην αρχαιότητα από την οπτική του θρυλικού νομοθέτη της Σπάρτης Λυκούργου, ενώ στις πρόσφατες μελέτες από εκείνη του «σπαρτιατικού κράτους». Αντίθετα, η ομιλία θα επιχειρήσει να δει τη Σπαρτιατική ζωή από τη σκοπιά των Σπαρτιατών πολιτών. Ο τρόπος ζωής τους δημιουργήθηκε μέσω συλλογικής δράσης, μεταξύ άλλων μέσω της πίεσης από τους φτωχότερους Σπαρτιάτες. Η ομιλία θα αντιταχθεί επίσης στην καθιερωμένη άποψη ότι η ζωή των Σπαρτιατών ελεγχόταν στενά από το κράτος. Αντίθετα, θα υποστηριχθεί ότι ο Σπαρτιατικός βίος ήταν συγκριτικά άναρχος και ότι η επιβολή των κοινωνικών κανόνων εξαρτιόταν σε μεγάλο βαθμό από τον άτυπο έλεγχο από τους ίδιους τους πολίτες. Τέλος, εστιάζοντας στο ποικίλο φάσμα των ομάδων και των συγκεντρώσεων (*κοινωνίαι*) στις οποίες συμμετείχαν οι Σπαρτιάτες, θα υποστηριχθούν τα εξής: α) η καθημερινότητά τους ήταν πολύ διαφοροποιημένη β) η πολλαπλότητα αυτών των *κοινωνιών* οδήγησε σε μια διάχυση του συγκεντρωτικού ελέγχου, και γ) ο αυτορυθμιζόμενος χαρακτήρας πολλών *κοινωνιών* παρείχε στους πολίτες, ιδιαίτερα στους πλούσιους, το περιθώριο να διαμορφώσουν, ή ακόμη και να αλλάξουν, τον χαρακτήρα της σπαρτιατικής ζωής.

Βιογραφικό: Ο Stephen Hodkinson είναι ομότιμος καθηγητής αρχαίας ιστορίας στο Πανεπιστήμιο του Nottingham και επίτιμος διευθυντής του Κέντρου Σπαρτιατικών και Πελοποννησιακών Σπουδών. Είναι συγγραφέας πολλαπλών μελετών για τη σπαρτιατική κοινωνία και τη σύγχρονη πρόσληψή της, ιδιαίτερα το *Ιδιοκτησία και πλούτος στην αρχαία Σπάρτη* (2004). Ως συνδιοργανωτής του International Sparta Seminar, έχει εκδώσει αρκετούς συλλογικούς τόμους, μεταξύ των οποίων βρίσκονται τα *Sparta: Comparative Approaches* (2009) και *Sparta in Modern Thought* (2012). Ήταν επίσης ιστορικός σύμβουλος για το graphic novel *Three* (Image Comics 2014) του Kieron Gillen, που διαδραματίζεται στη Σπάρτη του τέταρτου αιώνα. Το 2010 του απονεμήθηκε η ιδιότητα του επίτιμου δημότη της σύγχρονης Σπάρτης για τη συμβολή του στην παγκόσμια κατανόηση της αρχαίας Σπάρτης.